

Not: Memur ve sözleşmeli personele verilen nakdi kumanya yardımının gelir vergisi ve sigorta primi istisnasına dahil edilmesi hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5219329

08/12/2022

Konu: Memur ve Sözleşmeli Personele Verilen
Nakdi Kumanya Yardımının Gelir Vergisi
ve Sigorta Primi İstisnasına Dahil Edilmesi

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.11.2022 tarihli ve 69822067-149286 sayılı yazı.

Başkanlığınızda görev yapan memur ve sözleşmeli personele ödenen nakdi kumanya yardımının gelir vergisi ve sosyal sigorta primi istisnasına dahil edilip edilmeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 7/4/2022 tarihli ve 5418 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan ve 8/4/2022 tarihli ve 31803 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1 inci maddesinde, "25/8/2021 tarihli ve 31579 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'nin Üçüncü Kısımının Dördüncü Bölümünde yer alan Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin "İtfaiye ve zabıta personeline yiyecek yardımı" başlıklı 12 nci maddesinde ve "Yerel yönetimlerde çalışan kamu görevlilerine yemek yardımı" başlıklı 16 ncı maddesinde belirtilen kumanya yardımı; bu Yönetmeliğin uygulanamayacağı durumlarda ve 2022 ve 2023 yılları ile sınırlı olarak, günlük 100 gösterge rakamını geçmemek üzere belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılması şeklinde uygulanabilir. Bu şekilde yapılan ödeme aylık 2100 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, yerel yönetimler hizmet koluna giren kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kamu görevlilerinden yukarıda sayılanlara yiyecek yardımı kapsamında kumanya yardımı verilmesi bir "zorunluluk", bu yardımın nakdi olarak verilmesi ise "takdire bağlı" olmaktadır.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) inci bendi 3/11/2022 tarihli ve 7420 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle değiştirilmiş ve "Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (**işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda** çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan kısmı istisna kapsamındadır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile bu amaçla sağlanan diğer menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)" şeklini almıştır.

Ayrıca, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 97 nci maddesinin 7 nci fıkrasının (a) bendi, 11/11/2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile "İşyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı," şeklinde değiştirilmiştir.

Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sigorta Primleri Genel Müdürlüğünün 2/12/2022 tarihi ve 2022/22 sayılı Genelgesinde, "...

2.1.1- Sigortalılara işyerinde veya işyerinin müştemilatında yemek verilmesi halinde Uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında kendi imkanlarıyla yemek verilmesi amacıyla işverenler tarafından ödenen yemek bedelleri sigorta primine esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 1: İşveren (A)'nın çalıştırdığı sigortalılara işyerinde bulunan mutfağını ve yemekhanesini kullanmak suretiyle yemek hazırlayarak vermesi halinde yemek için yapılan giderler prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Yemeğin işyerinde veya işyeri dışında yapıldığına bakılmaksızın işverenlerin üçüncü şahıslarla anlaşarak yemek hizmetini kendi işyerinde veya müştemilatında sunması halinde üçüncü şahıslara fatura karşılığı yapılan ödemeler de prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 2: A işvereni B lokantası ile kendi işyerinde veya müştemilatında işçilerine öğle yemeği verilmesi için sigortalı başına günlük 70 TL üzerinden ödeme yapmak üzere anlaşmıştır. Bu durumda fatura karşılığı B lokantasına yapılan ödemeler sigortalıların prime esas kazancına dahil edilmeyecektir.

Örnek 3: A işverenin işyerinde ve müştemilatında sunduğu yemek hizmeti bedelini yemek kartı/çeki/kuponu vb. araçlarla sağlaması halinde bu amaçla ödenen yemek bedelleri prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

...

2.1.3- İşverenlerce sigortalılara nakit olarak verilen yemek bedelinde uygulama

İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla, sigortalılara yemek bedeli adı altında nakden yapılan ödemelerin günlük asgari ücretin %23,65' inin fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı prime esas kazanca dahil edilmeyecektir.

Örnek 5: A sigortalısına 2022/Aralık ayında 1.250,00 TL tutarında yemek bedeli ödenmiştir.

Sigortalının ilgili ayda 22 gün fiilen çalıştığı göz önüne alındığında yemek bedeli adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

$215,70 \text{ TL} \times \% 23,65 = 51,01 \text{ TL}$ (Günlük İstisna Tutarı)

$51,01 \times 22 \text{ Gün} = 1.122,22 \text{ TL}$ (Aylık İstisna Tutarı)

$1.250,00 \text{ TL} - 1.122,22 \text{ TL} = 127,78 \text{ TL}$ (Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli)

...” açıklamasına yer verilmiştir.

Görüleceği üzere, hem Gelir Vergisi Kanunu hem de Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği belirtilen istisnaların uygulanması hususunu sadece “işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi” şartına bağlamıştır.

Bu itibarla, Başkanlığınızda veya müştemilatında **kurulu bir yemek servisinin bulunmaması halinde** memur ve sözleşmeli personele ödenen nakdi kumanya yardımının gelir vergisi ve sosyal sigorta primi istisnasına konu edilebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü